

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE
PODRUČNI URED KUTINA
CRKVENA 13
Tel. 044/691-370

**REZULTATI PROVEDBE ANKETE
POSLODAVACA ZA 2013. GODINU**

Kutina, ožujak 2013.

SADRŽAJ

UVOD	2
I STRUKTURA ANKETIRANIH POSLODAVACA	3
1.1. Regionalna zastupljenost poslodavaca	3
1.2. Područja djelatnosti poslodavaca	3
1.3. Oblik vlasništva anketiranih poslodavaca i broj zaposlenih	4
II ZAPOSLENOST I ZAPOŠLJAVANJE U 2012. GODINI	4
2.1. Promjene u zaposlenosti tijekom 2012. godine	4
2.2. Struktura novozaposlenih u 2012. godini	5
2.3. Struktura i razlozi prestanaka rada u 2012. godini	6
III POTEŠKOĆE U ZAPOŠLJAVANJU RADNIKA	7
3.1. Način traženja radnika tijekom 2012. godine	7
3.2. Poteškoće s pronalaženjem radnika	8
IV PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE I VIŠKOVI RADNIKA U 2013. GODINI	9
4.1. Zapošljavanje u 2013. godini	9
4.2. Struktura planiranog zapošljavanja prema zanimanjima	10
4.3. Potrebne kompetencije radnika za obavljanje zanimanja	11
4.4. Očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2013. godine	13
V SURADNJA S HZZ-om	14
DODATNI KOMENTARI	15
ZAKLJUČAK	16

REZULTATI ANKETE POSLODAVACA ZA 2013. GODINU ZA PODRUČNI URED KUTINA

UVOD

U cilju uspješnijeg djelovanja na tržištu rada te usklađivanja ponude i potražnje radne snage, Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ) u suradnji s poslodavcima prikupio je informacije vezane uz potrebe tržišta rada, iskustva i očekivanja poslodavaca.

Anketa poslodavaca provedena je pomoću UPITNIKA ZA POSLODAVCE koji je zajedno s popratnim pismom kreiran u Središnjem uredu HZZ-a, a anketu su proveli područni uredi.

Anketa je provedena u cijeloj Republici Hrvatskoj, a obuhvaćeni su poslodavci s 1 i više zaposlenih iz svih grana djelatnosti.

Upitnikom su istraživane potrebe za novim radnicima i njihovim kompetencijama za obavljanje posla, a željeli su se identificirati i profili radnika koji bi se mogli pojaviti kao potencijalni višak. Također se željelo ispitati moguće poteškoće pri nalaženju odgovarajućih radnika kao i njihove razloge i značaj.

Cilj istraživanja bio je otkriti trenutne oblike zapošljavanja i prepoznati trendove u potrebama tržišta rada za različitim profilima radnika, kako bi se poboljšala suradnja između HZZ-a i poslodavaca.

Izlazi i ishodi ankete su adekvatna priprema za potrebne aktivnosti u daljnjoj izobrazbi zaposlenih (potencijalni viškovi) i nezaposlenih osoba te pružanje kvalitetnije usluge savjetovanja i usmjeravanja nezaposlenih osoba i mladeži, a također i podloga za izradu preporuka za obrazovnu upisnu politiku.

Isto tako poslodavci su iskazali svoje potrebe i poteškoće i u suradnji s HZZ-om pokušat će pronaći prikladno rješenje.

I STRUKTURA ANKETIRANIH POSLODAVACA

U provođenju ankete o istraživanju tržišta rada za 2013. godinu na adrese poslodavca s područja koje pokriva Područni ured Kutina (Gradovi Kutina i Novska te općine Velika Ludina, Popovača, Lipovljani i Jasenovac) poslana su ukupno 333 upitnika. **Na sudjelovanje u anketi odazvala su se 324 poslodavaca ili 97,3%.**

Analizom su obuhvaćena 324 poslodavaca sa 8649 zaposlenih na dan 31.12.2012. godine (3780 žena i 4869 muškaraca). Na dan 31.12.2012. godine na području Područnog ureda Kutina bilo je (prema podacima Zavoda za mirovinsko osiguranje) zaposleno ukupno 14063 radnika od čega 6103 žena). Znači, anketom **su obuhvaćeni poslodavci koji zapošljavaju 62% zaposlenih** na tom području.

1.1 Regionalna zastupljenost poslodavaca u anketi

➤ Grad Kutina	158 ili 49%
➤ Grad Novska	75 ili 23%
➤ Općina Popovača	56 ili 17%
➤ Općina Velika Ludina	12 ili 4%
➤ Općina Lipovljani	16 ili 5%
➤ Općina Jasenovac	7 ili 2%

1.2 Područja djelatnosti poslodavaca

Prema područjima Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007, obuhvaćeni su poslodavci iz područja:

➤ prerađivačka industrija	41
➤ trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	35
➤ građevinarstvo	33
➤ obrazovanje	20
➤ djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	21
➤ prijevoz i skladištenje	24
➤ stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	24
➤ zdravstvena zaštita i socijalna skrb	17
➤ poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	19
➤ ostale uslužne djelatnosti	23
➤ umjetnost, zabava i rekreacija	12
➤ opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda gospodarenje otpadom te sanacija okoliša	9
➤ informacije i komunikacije	10
➤ administrativne i pom.uslužne djelatnosti	11
➤ financijske djelatnosti i djelat. osiguranja	5
➤ opskrba el.energijom, plinom, parom i klimatizacija	2
➤ rudarstvo i vađenje	2
➤ poslovanje nekretninama	4
➤ javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	10
➤ djelatnosti kućanstava kao poslodavca	2

1.3 Oblik vlasništva anketiranih poslodavaca i broj zaposlenih

Prema obliku vlasništva:

➤ Privatno	254
➤ Državno/javno	46
➤ Pretežito privatno	5
➤ Nema vlasništva (udruge, zajednice i sl.)	12
➤ Pretežito državno	5
➤ Zadružno	2

Obzirom na oblik vlasništva poslodavaca, njih 80% je privatnog ili pretežito privatnog vlasništva, 16% je državnog ili pretežito državnog vlasništva, 3,4% nema vlasništva i 0,6 % je zadružno.

Prema broju zaposlenih kod poslodavca u anketu je uključeno:

➤ Do 49 zaposlenih	296 poslodavaca
➤ Od 50 – 99 zaposlenih	13 poslodavaca
➤ 100 i više zaposlenih	15 poslodavaca

Prema veličini poslodavaca, uzimajući u obzir broj zaposlenih, najveći broj anketiranih su mali poslodavci do 49 zaposlenih – 91%, srednji poslodavci (od 50 do 99 zaposlenih) – 4% i veliki poslodavci (preko 100 zaposlenih) - 5%.

U anketi je sudjelovalo 167 poduzeće/ustanova i 157 obrta.

II ZAPOSLENOST, ZAPOSŁJAVANJE I OTPUŠTANJE U 2012. GODINI

2.1. Promjene u zaposlenosti tijekom 2012. godine

	UKUPNO	Muškarci		Žene	
		Broj	Udio	Broj	Udio
Broj zaposlenih 31.12.2011.	8767	4939	56%	3828	44%
Zaposleni tijekom 2012.	1457	794	55%	663	45%
Prestali raditi tijekom 2012.	1575	864	55%	711	45%
Broj zaposlenih 31.12.2012.	8649	4869	56%	3780	44%
Promjena u zaposlenosti 2012/2011 - razlika	-118	-70	59%	-48	41%
Promjena u zaposlenosti 2012/2011 - %	-1,4	-1,4		-1,3	

Tijekom 2012. godine anketirani poslodavci su zaposlili **ukupno 1457 radnika**. Uočeno je veće zapošljavanje muškaraca u 2012. godini (55%) nego žena (45%). U odnosu na 2011. godinu vidljivo je povećanje zapošljavanja žena kada je bilo zaposleno 65% muškaraca i 35% žena). To je najmanji udio zaposlenih žena u prethodnih pet godina.

Udio zapošljavanja tijekom 2012. godine veći je u privatnom i pretežito privatnom sektoru te iznosi čak 70% u odnosu na državni sektor gdje je udio zapošljavanja bio 25% i 5% kod poslodavaca koji nemaju

vlasništva (udruge i sl. organizacije). U odnosu na 2011. godinu povećao se udio zapošljavanja u državnom sektoru za 4 postotna boda (21% u 2011. godini).

Tijekom 2012. godine **prestalo je raditi ukupno 1575 radnika od čega 711 žena (45%) i 864 muškaraca (55%)**. Vidljivo je da je udio muškaraca u broju otpuštenih također veći u odnosu na žene, kao i kod zapošljavanja što ukazuje na općenito veću fluktuaciju muškaraca na tržištu rada u 2012. godini.

Vezano uz otpuštanja radnika, također je veći udio u privatnom sektoru – 71% dok je u državnom sektoru udio otpuštanja iznosio 25%, a 4% kod poslodavaca koji nemaju vlasništva (udruge i sl. organizacije).

Krajem 2012. godine broj zaposlenih bio je manji za 1,4% u usporedbi s krajem 2011. godine.

U 2012. godini od 324 poslodavca, njih 138 ili 43% **nije uopće zapošljavalo**. Usporedbom s 2011. godinom kada 21% poslodavaca nije zapošljavalo vidljivo je povećanje broja poslodavaca koji se u tijeku 2012. godine nisu odlučili na zapošljavanje novih radnika. U 82% slučajeva radi se o privatnom sektoru.

2.2. Struktura novozaposlenih u 2012. godini

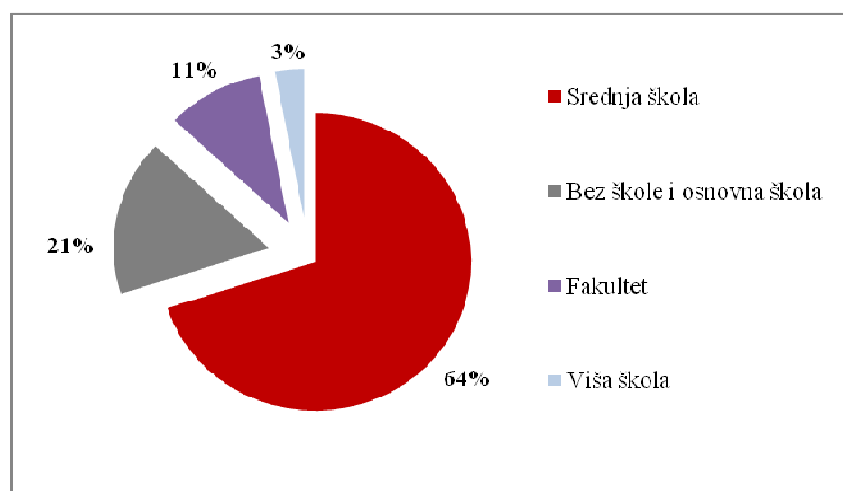
Kao što je već spomenuto, tijekom 2012. godine anketirani poslodavci su zaposlili ukupno 1457 radnika i to 663 žene i 794 muškarca. Struktura novog zapošljavanja bila je slijedeća:

- Na neodređeno vrijeme 12%
- Na određeno vrijeme 88%
(od toga na sezonskim poslovima) 9%
- Na nepuno radno vrijeme 3%
- Na puno radno vrijeme 97%

Većina novog zapošljavanja ostvarena je na određeno i puno radno vrijeme. **Usporedbom sa zapošljavanjem u 2011. godini smanjen je udio zapošljavanja na neodređeno vrijeme**. U 2011. godini udio zapošljavanja na neodređeno vrijeme u ukupnom zapošljavanju iznosio je 21%.

Prema obrazovnoj strukturi novozaposlenih radnika, najviše je radnika sa srednjim školama - 70%. Slijede radnici s osnovnom školom - 17%, radnici s fakultetom – 10%, s prvim stupnjem fakulteta i višom školom – 3%. Uočeno je povećanje udjela zaposlenih sa srednjim školama, smanjenje je zabilježeno kod osoba bez škole, osnovnom školom i diplomskim studijem/fakultetima/akademijama, a kod osoba s dodiplomskim studijem/višim školama udio je ostao isti.

Obrazovna struktura zaposlenih u 2012. godini

67% zapošljavanja u 2012. godini ostvareno je u poduzećima/ustanovama, a samo 33% u obrtima. U odnosu na 2011. godinu uočava se povećanje udjela zapošljavanja u obrtima za 22 postotna boda (iznosio je 11%). Temeljem ugovora o radu najviše radnika u 2012. godini zaposlilo se kod poslodavaca iz prerađivačke industrije (22%), građevinarstva (18%), trgovine (13%) i obrazovanja (11%).

Kod anketiranih poslodavaca u 2012. godini zaposleno je 86 osoba po ugovoru o djelu. Ovaj oblik zapošljavanja bio je zastupljen u djelatnosti zdravstvene zaštite, obrazovanju i umjetnosti, zabavi i rekreaciji.

Osobe s invaliditetom zapošljavane su u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi.

Tijekom 2012. godine realizirana su 482 vrijednosna kupona za sezonski rad u poljoprivredi.

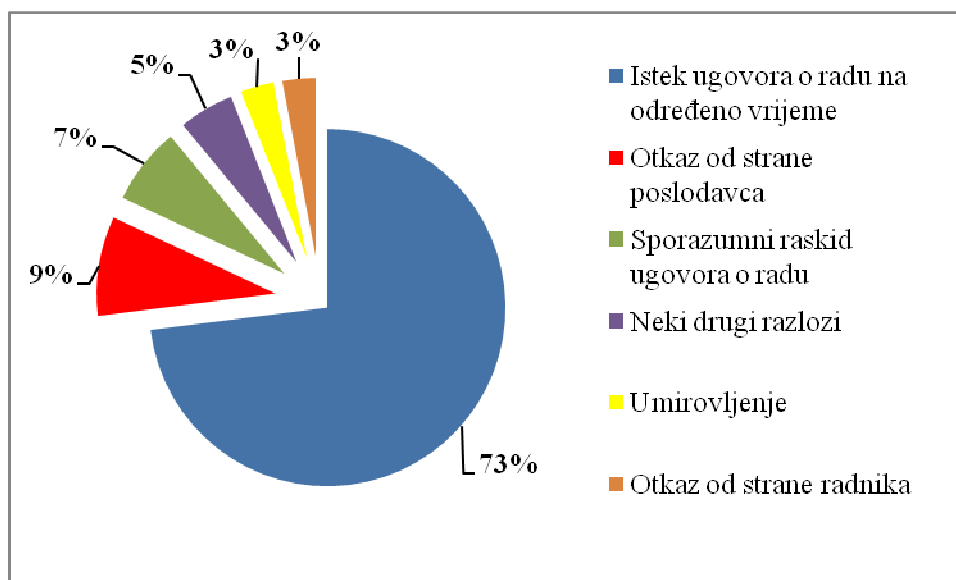
2.3. Struktura i razlozi prestanka rada u 2012. godini

Tijekom 2012. godine kod anketiranih poslodavaca prestalo je raditi ukupno 1575 radnika od čega 711 žena i 864 muškarca. Najviše radnika prestalo je raditi u prerađivačkoj industriji (29%), građevinarstvu (17%), zdravstvenoj zaštiti (11%) i obrazovanju (9%). U odnosu na 2011. godinu, uočen je manji udio u otpuštanju u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu i obrazovanju, a povećan je u zdravstvenoj zaštiti.

Najčešći razlozi prestanka rada bili su:

- Istek ugovora o radu na određeno vrijeme 73 %
- Otkaz od strane poslodavca 9 %
- Sporazumni raskid ugovora o radu 7 %
- Neki drugi razlozi 5 %
- Umirovljenje 3 %
- Otkaz od strane radnika 3 %

Razlozi prestanka rada u 2012. godini

Pod ostale razloge prestanka rada poslodavci najčešće su navodili smrt radnika, neplaćeni dopust, mirovanje zbog kazne zatvora i izdvajanje organizacijskih jedinica.

U odnosu na 2011. godinu povećao se udio isteka rada na određeno vrijeme, otkaza od strane poslodavca i otkaza od strane radnika dok se kod sporazumnog raskida i umirovljenja bilježi smanjenje.

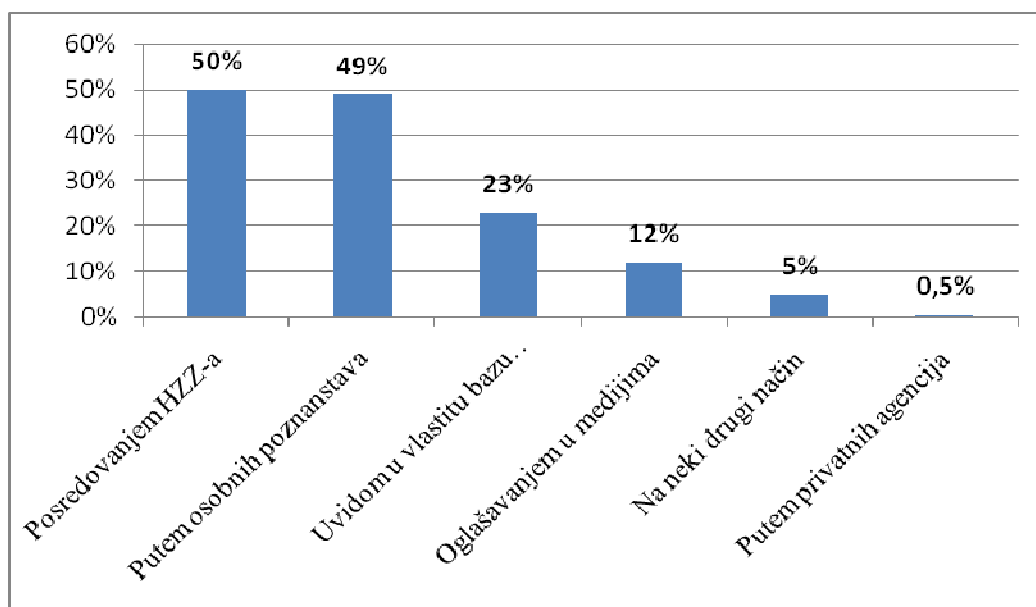
III POTEŠKOĆE U ZAPOSŁJAVANJU RADNIKA

3.1. Način traženja radnika tijekom 2012. godine

Tijekom 2012. godine 43% anketiranih poslodavaca nije tražilo radnike, a oni koji su zapošļavali, tražili su radnike na slijedeće načine:

- Posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošļavanje 50% poslodavaca
- Putem osobnih poznanstava 49% poslodavaca
- Uvidom u vlastitu bazu životopisa 23 % poslodavaca
- Oglašavanjem u medijima 12 % poslodavaca
- Na neki drugi način 5% poslodavaca
- Posredovanjem putem privatnih agencija 0,5% poslodavaca
- Posjetom obrazovnim ustanovama 0% poslodavaca

Način traženja radnika u 2012. godini

Napominjemo da su poslodavci često koristili više načina traženja radnika odjednom, najčešće kombinacijom posredovanja preko HZZ i oglašavanja u medijima kao i putem osobnih poznanstava.

U odnosu na 2011. godinu povećao se udio poslodavaca koji su radnike tražili preko HZZ-a za 6 postotnih bodova, putem osobnih poznanstava za 6 postotnih bodova, iz vlastite baze životopisa za 2 postotna boda i nekim drugim načinom za 2 postotna boda. Traženje radnika na neki drugi način odnosilo se na zapošļavanje nakon stažiranja, učenike koji su kod poslodavca obavljali stručnu praksu, premještaj iz drugih ustanova ili kada je radnik osobno došao pitati za posao.

Smanjio se udio poslodavaca koji su radnike tražili oglašavanjem u medijima za 2 postotna boda i posredovanjem putem privatnih agencija za 0,5 postotna boda.

3.2. Poteškoće s pronalaženjem radnika

Poteškoće s pronalaženjem radnika u 2012. godini izrazilo je 8% poslodavaca što znači smanjenje u odnosu na 2011. godinu kada je 12% poslodavaca izrazilo poteškoće.

Neki poslodavci su navodili više poteškoća s pronalaženjem radnika istodobno. Ipak, najveći broj poslodavaca navodio je da su glavne poteškoće bile s nedostatkom traženog zanimanja – u 74% slučajeva. Nedostatak radnika s traženim radnim iskustvom bio je prisutan u 41%, kao i sa nezainteresiranošću i nemotiviranošću radnika - 48%. Poteškoće u nedostatku radnika s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, spremnost na učenje, timski rad) evidentirane su u 22% slučajeva te poteškoće u nedostatku radnika sa znanjem rada na računaru 7%. Poteškoće sa znanjem stranih jezika nisu navedene.

U odnosu na 2011. godinu uočeno je povećanje kod poteškoća s nezainteresiranošću i nemotiviranošću radnika, a smanjenje poteškoća u nedostatku traženog zanimanja, radnog iskustva i znanja rada na računaru.

- **Najviše poteškoća u pronalaženju radnika traženog zanimanja** imali su poslodavci iz djelatnosti građevinarstva, prerađivačke industrije, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te obrazovanja
- **Poteškoće s traženim radnim iskustvom radnika** imali su poslodavci iz prerađivačke industrije i građevinarstva, trgovina, djelatnosti prijevoza, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- **Poteškoće sa traženim znanjem rada na računaru** radnika najčešće su imali poslodavci iz zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti
- **Poteškoće u nedostatku radnika s potrebnim socijalnim vještinama** (komunikativnost, timski rad, spremnost na učenje) najčešće su imali poslodavci iz zdravstvene zaštite, građevinarstva, djelatnosti kućanstava, ostalih uslužnih djelatnosti i djelatnosti umjetnosti, zabave i rekreacije
- **Nezainteresiranost i nemotiviranost radnika** kao poteškoću u traženju radnika naveli su poslodavci iz prerađivačke industrije, poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, građevinarstvu, trgovinama, prijevozu, zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi i djelatnosti kućanstava

Najviše poteškoća bilo je kod traženja radnika sa slijedećim zanimanjima:

- **Prerađivačka industrija** – pekar, bravar
- **Građevinarstvo** – zavarivač, limar, zidar, podopolagač,
- **Trgovina na veliko i malo** – mesar, magistar farmacije
- **Umjetnost, zabava i rekreacija** – diplomirani knjižničar
- **Obrazovanje** – učitelj slovačkog jezika, učitelj češkog jezika, nastavnik kemije, nastavnik fizike, nastavnik glazbene kulture, nastavnik engleskog jezika
- **Zdravstvena zaštita** – doktor opće medicine, doktor medicine psihijatar, doktor medicine internist, logoped, doktor medicine neurolog
- **Prijevoz i skladištenje** – rukovatelj tračnom pilom
- **Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo** – šumarski tehničar, stočar, šumski sjekač,
- **Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti** – veterinar, geodetski tehničar, geodetski inženjer

(nazivi zanimanja/zvanja odnose se na oba spola).

IV PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE I VIŠKOVI RADNIKA U 2013. GODINI

4.1. Zapošljavanje u 2013. godini

U 2013. godini 48% anketiranih poslodavaca planira zapošljavati i prognoziraju da će zaposliti ukupno 675 radnika:

➤ Na neodređeno vrijeme	118
➤ Na određeno vrijeme	557
➤ Na određeno vrijeme – na sezonskim poslovima	123
➤ Na nepuno radno vrijeme	24
➤ Na puno radno vrijeme	651
➤ Pripravnika	43
➤ Osoba s invaliditetom	3

Prema planiranom zapošljavanju anketiranih poslodavaca u 2013. godini **stopa zapošljavanja bi iznosila 8%** (postotak planiranog zapošljavanja u odnosu na ukupni broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca). Poslodavci planiraju zapošljavanje uglavnom na puno radno vrijeme (96%), a na određeno vrijeme zapošljavanje se planira za 85% ukupnog planiranog zapošljavanja.

Najveće potrebe za zapošljavanjem iskazali su poslodavci iz privatnog sektora (74%). Od ukupnog broja poslodavaca koji planiraju zapošljavati, 41% su obrtnici s udjelom od 21% ukupnog zapošljavanja.

U 2013. godini zapošljavanje je najavljeno najviše u prerađivačkoj industriji (23%), građevinarstvu (20%), trgovinama (13%) i obrazovanju (10%).

Od planiranog zapošljavanja na određeno vrijeme, 22% se odnosi na sezonska zapošljavanja i to pretežno u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu i trgovinama. Prethodne 2012. godine planirano je zapošljavanje od 11% na sezonskim poslovima kod anketiranih poslodavaca. Prema evidencijama nezaposlenih osoba registriranih pri Zavodu za zapošljavanje, sezonsko zapošljavanje nezaposlenih osoba u 2012. godini zabilježeno je u većem obimu pa se može zaključiti da se većina sezonskog zapošljavanja ostvarila kod poslodavaca u turizmu i ugostiteljstvu na moru.

Zapošljavanje pripravnika planira se u djelatnosti zdravstvene zaštite, obrazovanju i javnoj upravi.

Zapošljavanje osoba s invaliditetom planira se u djelatnosti zdravstvene zaštite i obrazovanju.

Kroz mjeru Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u 2013. godini 13% poslodavaca planira angažirati 134 osobe.

4.2. Struktura planiranog zapošljavanja prema zanimanjima

Jednostavna zanimanja

- čistačica, voćarski, radnik, vinogradarski radnik, stočarski radnik, poljoprivredni radnik, šumski radnik, radnik niskogradnje, radnik visokogradnje, radnik u održavanju, drvoprerađivački radnik, radnik za pomoć u kući, radnik u izradi građevnih materijala

Rukovatelji strojevima, vozilima i sastavljači proizvoda

- pomoćni radnik primarne prerade drva, vozač autobusa, vozač teretnog vozila, šumski traktorist, rukovatelj građevinskim strojevima

Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji

- zidar, tesar, armirač, krovopokrivač, podopolagač, izolater, vodoinstalater, kućni majstor, soboslikar i ličilac, dimnjačar, zavarivač, rezač plinom, limar, bravar, automehaničar, monter alatnih strojeva, mehaničar industrijske opreme, autoelektričar, monter električnih mreža, mesar, pekar, slastičar, stolar, krojač, šivač

Poljoprivredni, lovno-uzgojni, šumski i ribarski radnici

- stočar, šumski sjekač

Uslužna i trgovačka zanimanja

- kuhar, pipničar, konobar, njegovatelj starijih i nemoćnih osoba, frizer, kozmetičar, grobar, vatrogasac, pravosudni policajac, prodavač

Uredski i šalterski službenici

- tajnica, knjigovođa, skladištar, pomoćni knjižničar, upravni službenik, administrativni službenik, telefonist

Inženjeri, tehničari i srodna zanimanja

- geodetski inženjer, geodetski tehničar, tehničar za mehatroniku, strojarski tehničar, strojarski inženjer, informatičar, operator na opremi medicinske radiologije, poljoprivredni tehničar, viši fizioterapeut, medicinska sestra, učitelj razredne nastave, nastavnik engleskog jezika, nastavnik glazbene kulture, nastavnik fizike, nastavnik kemije, odgojitelj predškolske djece, suradnik u praktičnoj nastavi, komercijalist, upravni pravnik, ekonomist, socijalni radnik

Stručnjaci i znanstvenici

- dipl. inženjer kemije, dipl. programer, dipl. građevinski inženjer, dipl. inženjer elektrotehnike, dipl. strojarski inženjer, dipl. kemijski tehnolog, dipl. inženjer drvne tehnologije, agronom, dipl. inženjer šumarstva, doktor medicine, prof. hrvatskog jezika, prof. engleskog jezika, prof. pedagogije, prof. ekonomskih predmeta, prof. glazbenik predmeta, prof. matematike, učitelj češkog jezika, učitelj slovačkog jezika, odgojitelj u učeničkom domu, organizator obrazovanja odraslih, arhivist, dipl. knjižničar, dipl. ekonomist, psiholog, novinar, logoped

(nazivi zanimanja/zvanja odnose se na oba spola).

4.3. Potrebne kompetencije radnika za obavljanje zanimanja

Kod plana zapošljavanja po zanimanjima i broju radnika, poslodavci su naveli i određene kompetencije koje bi radnici trebali imati za obavljanje tih poslova.

Teoretska i praktična znanja u okviru zanimanja zastupljena su u najvećem broju kod svih zanimanja (42%), zatim poznavanje rada na računalu (18%), komunikacijske i prezentacijske vještine (15%), organizacijske vještine (10%), korištenje stranih jezika (7%), poznavanje specijaliziranih računalnih programa (4%) i upravljanje i vođenje drugih (4%).

Prema rodu zanimanja, potrebne kompetencije su slijedeće:

Stručnjaci i znanstvenici:

1. teoretska i praktična znanja u okviru zanimanja – 23%
2. poznavanje rada na računalu – 23%
3. komunikacijske i prezentacijske vještine – 19%
4. korištenje stranih jezika – 16%
5. organizacijske vještine – 14%
6. upravljanje i vođenje drugih – 2,5%
7. poznavanje specijaliziranih računalnih programa – 2,5%

Inženjeri, tehničari i srodna zanimanja:

1. teoretska i praktična znanja u okviru zanimanja – 36%
2. poznavanje rada na računalu – 24%
3. komunikacijske i prezentacijske vještine – 13%
4. poznavanje specijaliziranih računalnih programa – 9%
5. organizacijske vještine – 8%
6. upravljanje i vođenje drugih – 6%
7. korištenje stranih jezika – 4%

Uredski i šalterski službenici:

1. teoretska i praktična znanja u okviru zanimanja - 22%
2. poznavanje rada na računalu – 22%
3. komunikacijske i prezentacijske vještine – 19%
4. poznavanje specijaliziranih računalnih programa – 13%
5. organizacijske vještine – 12%
6. korištenje stranih jezika – 6%
7. upravljanje i vođenje drugih – 6%

Uslužna i trgovačka zanimanja:

1. teoretska i praktična znanja u okviru zanimanja - 42%
2. poznavanje rada na računalu – 26%
3. komunikacijske i prezentacijske vještine – 21%
4. organizacijske vještine – 5%
5. korištenje stranih jezika – 3%
6. upravljanje i vođenje drugih – 3%

Poljoprivredni, lovno-uzgojni, šumski i ribarski radnici:

1. teoretska i praktična znanja u okviru zanimanja – 100%

Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji:

1. teoretska i praktična znanja u okviru zanimanja - 74%
2. organizacijske vještine – 10%
3. upravljanje i vođenje drugih – 9%
4. komunikacijske i prezentacijske vještine – 5%
5. poznavanje specijaliziranih računalnih programa – 2%

Rukovatelji strojevima, vozilima i sastavljači proizvoda:

1. teoretska i praktična znanja u okviru zanimanja - 69%
2. korištenje stranih jezika – 15%
3. komunikacijske i prezentacijske vještine – 8%
4. organizacijske vještine – 8%

Jednostavna zanimanja:

1. teoretska i praktična znanja u okviru zanimanja - 94%
2. organizacijske vještine – 6%

Prema iskazanom planiranom zapošljavanju po pojedinim zanimanjima, korištenje stranih jezika potrebno je najčešće kod zanimanja s fakultetima, ali i kod prodavača te vozača.

Poznavanje rada na računalu najčešće je potrebno kod prodavača, administrativnih službenika, knjigovođa, ekonomista, strojarskih tehničara, geodetskih tehničara, geodetskih inženjera, medicinskih sestara, učitelja razredne nastave te kod većine zanimanja s fakultetima.

Poznavanje specijaliziranih računalnih programa najčešće je kod dipl. programera, geodetskih inženjera i geodetskih tehničara, dipl. ekonomista, strojarskih inženjera, knjigovođa i montera električnih mreža.

Komunikacijske i prezentacijske vještine najčešće su potrebne kod dipl. programera, dipl. inženjera elektrotehnike, dipl. strojarskih inženjera, doktora medicine, profesora u školama, dipl. ekonomista, psihologa, medicinskih sestara, knjigovođa, knjižničara, administrativnih službenika, konobara, frizera, prodavača, mesara i vozača.

Organizacijske vještine najčešće su potrebne kod većine zanimanja s fakultetima, medicinskih sestara, tajnica, upravnih i administrativnih službenika, njegovatelja starijih i nemoćnih osoba, prodavača, montera električnih mreža, krojača, mesara, vozača, ali i drvoprerađivačkih radnika.

Upravljanje i vođenje drugih najčešće je prisutno kod dipl. građevinskih inženjera, organizatora obrazovanja odraslih, učitelja razredne nastave, socijalnih radnika, poljoprivrednih tehničara, skladištara, prodavača, montera električnih mreža, mesara, pekara i slastičara.

(nazivi zanimanja/zvanja odnose se na oba spola).

4.4. Očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2013. godine

U 2013. godini **ne planira zapošljavati 52% anketiranih poslodavaca.**

U 2013. godini **povećanje broja radnika** u odnosu na kraj 2012. godine planira 23% anketiranih poslodavaca. Planira se povećanje za 281 radnika. To su uglavnom poslodavci iz građevinarstva, trgovine i prerađivačke industrije.

Smanjenje se očekuje kod 9% poslodavaca (za 93 radnika).

Razlozi smanjenja su najčešće zbog:

- gospodarskih razloga (reorganizacija proizvodnje/radnoga procesa, smanjenje proizvodnje, gubitak tržišta i sl.) – 63% poslodavaca
- drugih razloga (umirovljenje, gašenje nekih djelatnosti, problemi s naplatom potraživanja) - 17% poslodavaca
- prestanak rada poslodavca – 13% poslodavca
- organizacijski (npr. pripajanje ili izdvajanje određenih organizacijskih jedinica) –7% poslodavca

Prestanak rada najavili su pretežno obrti iz djelatnosti trgovine, građevinarstva i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.

Obilježja radnika koji bi se mogli pojaviti kao višak u 2013. godini su:

- nedostatna kvalifikacija (37%)
- zastarjela znanja i vještine (25%)
- nezainteresirani za stjecanje novih znanja (13%)
- neodgovarajući odnos prema radu (sklonost izostancima, kašnjenju i sl.) – (25%)

Očekuje se smanjenje u zanimanjima:

- dipl. inženjer tekstilne tehnologije, učitelj tjelesne i zdravstvene kulture, kemijski tehničar, strojarski tehničar, medicinska sestra, učitelj razredne nastave, ekonomist, njegovatelj starijih i nemoćnih osoba, armirač, pomoćni krovopokrivač, elektroinstalater, strojobravar, mesar, vozač autobusa, vozač teretnog vozila, radnik niskogradnje i radnik bez zanimanja

(nazivi zanimanja/zvanja odnose se na oba spola).

68% poslodavaca ne zna ili ne planira promjenu u broju zaposlenih radnika uspoređujući kraj 2013. i 2012. godine. U prošlogodišnjoj anketi 46% poslodavaca je izjavilo da neće imati promjenu u broju zaposlenih što znači da je neizvjesnost u poslovanju u 2013. godini znatno porasla.

V SURADNJA S HRVATSKIM ZAVODOM ZA ZAPOŠLJAVANJE

Anketom se pokušao dobiti uvid u opseg i kvalitetu suradnje poslodavaca s HZZ-om. Traženi su odgovori na pitanja o tome jesu li pri zapošljavanju korištene usluge HZZ-a, a ukoliko jesu, koje su vrste usluga koristili i jesu li poslodavci bili zadovoljni dobivenim uslugama.

U 2012. godini usluge HZZ-a koristilo je 33% anketiranih poslodavaca.

Korištene su slijedeće usluge:

- Objava potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a
- Predstavljanje tvrtke nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ
- Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta
- Profesionalna selekcija kandidata
- Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika
- Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja
- Druge usluge

Najviše su korištene usluge objave potreba za radnicima (91%), ciljano posredovanje (76%) i korištenje mjera za poticanje zapošljavanja (46%). Predstavljanje tvrtke nezaposlenim osobama 8%, profesionalna selekcija (1%), stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika (1%) te druge usluge (5%) korištene su u manjem obimu.

Može se konstatirati da su anketirani poslodavci općenito zadovoljni dobivenim uslugama od strane HZZ-a.

- objavom potrebe za radnikom potpuno je zadovoljno 96% poslodavaca, a 4% djelomično
- predstavljanjem tvrtke u prostorima HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a potpuno je zadovoljno 100% poslodavaca
- ciljanim posredovanjem potpuno je zadovoljno 96% poslodavaca, a 4% djelomično
- profesionalnom selekcijom kandidata potpuno je zadovoljno 100% poslodavaca
- stručnom pomoći kod zbrinjavanja viška radnika potpuno je zadovoljno 100% poslodavaca
- korištenjem mjera za poticanje zapošljavanja potpuno je zadovoljno 94% poslodavaca, 4% djelomično i 2% je bilo nezadovoljno
- drugim uslugama bilo je potpuno zadovoljno 100% poslodavaca

Djelomično zadovoljstvo u ciljanom posredovanju bilo je zbog nedovoljnog broja odgovarajućih radnika. U korištenju mjera za poticanje zapošljavanja djelomično zadovoljstvo ili nezadovoljstvo bilo je zbog ne udovoljavanja propisanim kriterijima za ostvarivanje poticaja kao i zbog nedovoljno razumljivih informacija.

Pod drugim uslugama navedene su konzultacije i informiranje o mogućnostima korištenja mjera za poticanje zapošljavanja, profesionalna orijentacija učenika, savjetovanje i stručna pomoć sa savjetnicima za zapošljavanje, Odsjekom mjera aktivne politike u zapošljavanju i pravnom službom HZZ-a zbog dodatnih informacija iz područja radnih odnosa.

DODATNI KOMENTARI

Od dodatnih komentara anketiranih poslodavaca izdvojili bi slijedeće:

- eventualno zapošljavanje djelatnika će biti moguće jedino ukoliko će bliža okolina (gradovi, općine) tražiti naše usluge ili bar ponudu, što se do sada nije desilo nikada i nadamo se da će se to promijeniti
- iako već skoro 20 godina imam prijevoznički obrt moj kontakt s vašim Zavodom je bio simboličan i najviše informativan, ali nikada nismo nešto konkretno odradili, već su mi se radnici javljali samostalno
- imamo odličnu suradnju s HZZ-om Kutina i nadamo se da ćemo ovako kvalitetnu suradnju nastaviti i u budućnosti
- izjednačiti obiteljska poljoprivredna gospodarstva s obrtnicima, da imamo ista prava
- izuzetna susretljivost radnika u HZZ-u
- jako bih voljela da si mogu priuštiti zaposliti nekoga barem na pola radnog vremena, mogao bi to biti i netko ne baš savršenog zdravlja, ali sposoban odraditi 4 sata. Na žalost, prilike su takve da si to ne mogu priuštiti
- manje čekajte da poslodavac vas kontaktira. Iako smo zaposleni i nemamo vremena, inicijativa od strane HZZ-a bi mogla ubrzati zapošljavanje
- mislim da bi trebalo uvesti obvezu obavljanja razgovora kandidata i poslodavca s povratnom informacijom prema HZZ-u
- očekujemo seminar u vezi olakšica za zapošljavanje nezaposlenih osoba
- organizirajte strukovne škole građevinske struke (limar, tesar, krovopokrivač, zidar) na području Grada Kutine
- pohvale za trud oko ispunjenja zahtjeva za poticaje i traženja radnika
- smatram da bi trebalo financijski poticati zapošljavanje i u obrtništvu i u malim poduzećima, a bile bi potrebne potpore i drugih resora, da bi isti u ovoj teškoj gospodarskoj krizi opstali i po mogućnosti se razvijali i zaposlili nove ljude
- svakako mislim zaposliti nezaposlene iz moje obitelji tako da ni neće biti potrebe pronalaženja radnika preko HZZ-a
- suradnja je zadovoljavajuća, samo radi smanjenja posla često nemamo potrebu koristiti usluge HZZ-a u većoj mjeri
- osobe koje se ne odazovu na razgovor za posao trebalo bi ih brisati s evidencije HZZ-a

ZAKLJUČAK

Uzorak i obuhvat

U anketi poslodavaca 2013. godine uzorkom su obuhvaćena 333 poslodavaca, a sudjelovanju u anketi odazvala su se 324 poslodavca (**97,3%**) od čega 167 trgovačkih društava/ustanova i 157 obrta. Prema veličini poslodavca, uzimajući u obzir broj zaposlenih, najveći broj anketiranih su mali poslodavci do 49 zaposlenih – 91%, srednji poslodavci (od 50 do 99 zaposlenih) – 4% i veliki poslodavci (preko 100 zaposlenih) - 5%. Anketom **su obuhvaćeni poslodavci koji zapošljavaju 62% zaposlenih** na tom području.

Promjene u zaposlenosti prethodne godine

Prema statističkoj evidenciji nezaposlenih u 2012. godini prosječno mjesečno bila je evidentirana 5571 nezaposlena osoba što u odnosu na prethodnu 2011. godinu znači porast nezaposlenosti za 14%. To je u skladu s podacima iz ankete jer je prema provedenoj anketi zabilježeno više prestanaka rada od novog zapošljavanja i kraj 2012. godine kod anketiranih poslodavaca karakterizira smanjenje broja zaposlenih.

Krajem 2012. godine broj zaposlenih bio je za 1,4% manji u usporedbi s krajem 2011. godine.

Tijekom 2012. godine anketirani poslodavci su zaposlili **ukupno 1457 radnika od čega 794 muškarca i 663 žene. Uočeno je veće zapošljavanje muškaraca u 2012. godini (55%) nego žena (45%).**

Većina novog zapošljavanja ostvarena je na određeno i puno radno vrijeme. Prema obrazovnoj strukturi novozaposlenih radnika, najviše je radnika sa srednjim školama - 70%. Slijede radnici s osnovnom školom - 17%, radnici s fakultetom – 10%, s prvim stupnjem fakulteta i višom školom – 3%. Uočeno je povećanje udjela zaposlenih sa srednjim školama, smanjenje je zabilježeno kod osoba bez škole, osnovnom školom i diplomskim studijem/fakultetima/akademijama, a kod osoba s dodiplomskim studijem/višim školama udio je ostao isti.

67% zapošljavanja u 2012. godini ostvareno je u poduzećima/ustanovama, a samo 33% u obrtima.

Kod anketiranih poslodavaca u 2012. godini zaposleno je 86 osoba po ugovoru o djelu. Ovaj oblik zapošljavanja bio je zastupljen u djelatnosti zdravstvene zaštite, obrazovanju i umjetnosti, zabavi i rekreaciji.

Osobe s invaliditetom zapošljavane su u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi.

Tijekom 2012. godine realizirana su 482 vrijednosna kupona za sezonski rad u poljoprivredi.

U 2012. godini kod anketiranih poslodavaca **prestalo je raditi ukupno 1575 radnika od čega 711 žena i 864 muškarca.** Najviše radnika prestalo je raditi u prerađivačkoj industriji (29%), građevinarstvu (17%), zdravstvenoj zaštiti (11%) i obrazovanju (9%). U odnosu na 2011. godinu, uočen je manji udio u otpuštanju u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu i obrazovanju, a povećan je u zdravstvenoj zaštiti.

Najčešći razlozi prestanka rada bili su istek ugovora o radu na određeno vrijeme (73%), otkaz od strane poslodavca (9%) i sporazumni raskid ugovora o radu (7%). Pod ostale razloge prestanka rada poslodavci najčešće su navodili smrt radnika, neplaćeni dopust, mirovanje zbog kazne zatvora i izdvajanje organizacijskih jedinica.

U 2012. godini od 324 poslodavca, njih 138 ili **43% nije uopće zapošljavalo.** Usporedbom s 2011. godinom kada 21% poslodavaca nije zapošljavalo vidljivo je povećanje broja poslodavaca koji se u tijeku 2012. godine nisu odlučili na zapošljavanje novih radnika.

Poteškoće pri zapošljavanju radnika

Poslodavci koji su zapošljavali najčešće su tražili radnike posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, putem medija i osobnih poznanstava. Traženje radnika na neki drugi način odnosilo se na zapošljavanje nakon stažiranja, učenike koji su kod poslodavca obavljali stručnu praksu, premještaj iz drugih ustanova ili kada je radnik osobno došao pitati za posao. **Poteškoće s pronalaženjem radnika u 2012. godini izrazilo je 8% poslodavaca što znači smanjenje u odnosu na 2011. godinu kada je 12% poslodavaca izrazilo poteškoće.**

Najveći broj poslodavaca navodio je da su glavne poteškoće bile s nedostatkom traženog zanimanja – u 74% slučajeva. Nedostatak radnika s traženim radnim iskustvom bio je prisutan u 41%, kao i sa nezainteresiranošću i nemotiviranošću radnika - 48%. Poteškoće u nedostatku radnika s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, spremnost na učenje, timski rad) evidentirane su u 22%

slučajeva te poteškoće u nedostatku radnika sa znanjem rada na računalu 7%. Poteškoće sa znanjem stranih jezika nisu navedene.

Nedostatak zanimanja u najvećem broju slučajeva bio je izražen kod pekara, bravara, zavarivača, limara, zidara, podopolagača, mesara, magistra farmacije, dipl. knjižničara, učitelja slovačkog jezika, učitelja češkog jezika, nastavnika kemije, nastavnika fizike, nastavnika glazbene kulture, nastavnika engleskog jezika, doktor opće medicine, doktora medicine psihijatra, doktora medicine internista, logopeda, doktora medicine neurologa, rukovatelja tračnom pilom, šumarskih tehničara, stočara, šumskih sjekača, veterinara, geodetskih tehničara i geodetskih inženjera. (*nazivi zanimanja/zvanja odnose se na oba spola*).

Planirano zapošljavanje u 2013. godini

U 2013. godini 48% anketiranih poslodavaca planira zapošljavati i prognoziraju da će zaposliti ukupno 675 radnika:

Prema planiranom zapošljavanju anketiranih poslodavaca u 2013. godini **stopa zapošljavanja bi iznosila 8%** (postotak planiranog zapošljavanja u odnosu na ukupni broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca). Poslodavci planiraju zapošljavanje uglavnom na puno radno vrijeme (96%), a na određeno vrijeme zapošljavanje se planira za 85% ukupnog planiranog zapošljavanja.

U 2013. godini zapošljavanje je najavljeno najviše u prerađivačkoj industriji (23%), građevinarstvu (20%), trgovinama (13%) i obrazovanju (10%).

Od planiranog zapošljavanja na određeno vrijeme, 22% se odnosi na sezonska zapošljavanja i to pretežno u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu i trgovinama. Prethodne 2012. godine planirano je zapošljavanje od 11% na sezonskim poslovima kod anketiranih poslodavaca. Prema evidencijama nezaposlenih osoba registriranih pri HZZ-u, sezonsko zapošljavanje nezaposlenih osoba u 2012. godini zabilježeno je u većem obimu pa se može zaključiti da se većina sezonskog zapošljavanja ostvarila kod poslodavaca u turizmu i ugostiteljstvu na moru.

Kod plana zapošljavanja po zanimanjima i broju radnika, poslodavci su naveli i određene kompetencije koje bi radnici trebali imati za obavljanje tih poslova.

Teoretska i praktična znanja u okviru zanimanja zastupljena su u najvećem broju kod svih zanimanja (42%), zatim poznavanje rada na računalu (18%), komunikacijske i prezentacijske vještine (15%), organizacijske vještine (10%), korištenje stranih jezika (7%), poznavanje specijaliziranih računalnih programa (4%) i upravljanje i vođenje drugih (4%).

Zapošljavanje pripravnika planira se u djelatnosti zdravstvene zaštite, obrazovanju i javnoj upravi.

Zapošljavanje osoba s invaliditetom planira se u djelatnosti zdravstvene zaštite i obrazovanju.

Kroz mjeru **Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa** u 2013. godini 13% poslodavaca planira angažirati 134 osobe.

U 2013. godini **ne planira zapošljavati 52% anketiranih poslodavaca.**

Očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2013. godine

U 2013. godini povećanje broja radnika u odnosu na kraj 2012. godine planira 23% anketiranih poslodavaca. Planira se povećanje za 281 radnika. To su uglavnom poslodavci iz građevinarstva, trgovina i prerađivačke industrije.

Smanjenje se očekuje kod 9% poslodavaca (za 93 radnika).

Suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje

U 2012. godini usluge HZZ-a koristilo je 33% anketiranih poslodavaca.

Najviše su korištene usluge objave potreba za radnicima (91%), ciljano posredovanje (76%) i korištenje mjera za poticanje zapošljavanja (46%). Predstavljanje tvrtke nezaposlenim osobama 8%, profesionalna selekcija (1%), stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika (1%) te druge usluge (5%) korištene su u manjem obimu. Djelomično zadovoljstvo u ciljanom posredovanju bilo je zbog nedovoljnog broja odgovarajućih radnika. U korištenju mjera za poticanje zapošljavanja djelomično zadovoljstvo ili nezadovoljstvo bilo je zbog ne udovoljavanja propisanim kriterijima za ostvarivanje poticaja kao i zbog nedovoljno razumljivih informacija.